Пише: Страхиња Богдановић
субота, 24 октобар 2009 18:42

Поводом текста "Улице за храбре" Николе Танасића

Разумљиво је што су овдашњи русофили помислили да је наступило њихових пет минута. Долазак руског председника Дмитрија Медведева уистину је могао да поткрепи такво веровање. Јер, протекле недеље, можда први пут још од чувене 1948, они чијем је срцу ближа Москва него Брисел и Вашингтон били су равноправни грађани ове земље. Власт их није хапсила и слала на Голи оток. Најутицајнији медији нису их проглашавали азијским хордама. Углађена технократија није их одбацивала као погубне романтике који на схватају да "у политици нема емоција".

После година, па и деценија, изразито суровог третмана, који им је западао ма ко да је био на власти у Београду или Кремљу, српски русофили дочекали су да цела држава слави и обележава датуме, догађаје и људе које они одувек величају. Нимало није необично ни ако су се у тренутном заносу, русофили обрушили на своје идеолошке противнике. На оне који их, што да се лажемо, већ 60 година на овај или онај начин прогањају – српске либерале, вечито прозападно оријентисане.

Не знам само на основу чега је Никола Танасић, један од виђенијих русофила на сајту НСПМ-а, помислио да сам ја међу тим либералима са којима има неке нерашчишћене рачуне. А управо у либерале ме је сврстао, у тексту "Улице за храбре" , објављеном на овом сајту 18. октобра, два дана пре посете Дмитрија Медведева.

Танасић каже да је либералне ставове препознао у мом тексту "На многаје улице" , који је НСПМ објавио недељу дана раније. У том чланку, критиковао сам српске власти и део српске јавности који, уочи доласка Медведева, питање назива појединих београдских улица доживљавају као кључно. Окарактерисао сам то као удвориштво, какво ти исти људи испољавају и у односима са Западом. Они не знају за боље него да понизно служе сваког високог госта. Ако нам долази Бајден, они олајавају Додика. Ако нам долази Санадер, они труђају о регионалним интеграцијама. Ако нам долази Медведев, одједном им сметају Ресавска и Јужни булевар, иако су ономад, када су тим улицама градски оци одузимали називе "Улица генерала Жданова" и "Булевар Црвене армије", здушно поздрављали преименовање.

Ако се једног дана овамо запути председник Кине, сигуран сам да ће некоме од њих пасти на памет да Влада одржи свечану седницу у ТЦ "Пирамида", у новобеоградском Блоку 70.

Писао сам, дакле, о људима који су се улица и булевара сетили тек када је потврђен долазак Дмитрија Медведева, а руски амбасадор Андреј Конузин напоменуо да Москва баш и није одушевљена уклањањем совјетских назива са мапе Београда. У целом тексту бавим се онима који су се до јуче додворавали Западу, па пошто нису успели да га умилостиве, сада би се да улагују Русији.

Нигде нисам ни поменуо искрене русофиле, који су се и ономад бунили због уклањања генерала Жданова, маршала Толбухина и целе Црвене армије. Људе који су годинама упозоравали да је то кратковид потез због којег ћемо кад-тад зажалити. Не делим све ставове тих русофила, али никада не бих ни помислио, а камоли написао, да су то улизице и полтрони. Они који, после Информбироа, Михаила Горбачова, Бориса Јељцина, Зорана Ђинђића, Чеде Јовановића и Драгана Шутановца, још увек воле Русе и Русију као што су волели и некада, могу да буду све само не улизице и полтрони.

Танасић ми, међутим, пребацује да сам "неупоредиво злонамернији и циничнији" од градоначелника Београда Драгана Ђиласа, са којим ме је сврстао у "непринципијелан тандем". Чудан је то тандем, Танасићу, ако један члан јавно критикује другог. А ја сам за Ђиласово објашњење промена назива улица написао да је бесмислено и да у њега сигурно неће поверовати Дмитриј Медведев, све и да запита домаћине зашто су избрисали совјетске војне великане.

Јесте, сматрам да је Медведев у свом једнодневном боравку овде имао далеко преча и паметнија посла од назива улица. Да вас подсетим, ово је земља у којој је један од најтиражнијих таблоида – "Курир" се зове – пре неколико година објавио преписе снимака које је БИА направила на пријемима по овдашњим амбасадама. У тим разговорима, наведено је како амерички и британски амбасадор захтевају од српских властодржаца да по сваку цену спрече улазак руског капитала у Србију. Те наводе нико никада, колико ми је познато, није демантовао. А и понашање великог дела политичара из владајуће коалиције говори да су ти наводи по свој прилици били тачни. Сетите се само како су неки, који ни гласа нису пустили када су у бесцење продавани "Сартид", шећеране и цементаре, уцењивали остатак коалиције да не продаје Русима НИС.

Зар не мислите да је то важнија тема од назива улица?!

Рекао бих да председник Русије, у разговору са председником Србије – човеком који је изборе, у години отимања Косова и руске подршке нашем државном интегритету, добио слоганом "Европа нема алтернативу" – има кудикамо битнијих тема за разговор. На пример: зашто се министар одбране Драган Шутановац насамо састао са потпредседником САД Џозефом Бајденом? Зашто су најважнији економски ресурси и даље у рукама Млађана Динкића? Зашто један бивши министар спољних послова, Горан Свилановић, као члан Пакта за стабилност југоисточне Европе, потписује документа у којима се Косово третира као независна држава? Зашто други бивши министар спољних послова, Вук Драшковић, отворено заговара учлањење Србије у НАТО?

Све те теме су, као што смо могли да видимо прошле године у Јужној Осетији и Абхазији, непосредно повезане са питањем безбедности данашњих руских војника. А то питање би ипак требало да има предност у односу на одавање почасти некадашњим руским, односно совјетским војницима. У крајњем случају, Борис Тадић, као званични домаћин Дмитрија Медведева, можда заиста није директно одговоран за измене називе београдских улица. Али зато је најдиректније одговоран за Шутановца, Динкића, Драшковића, па и Ненада Чанка и Чедомира Јовановића – људе са којима је у истој партији или истој коалицији. Зато сам много пре очекивао да Медведев са Тадићем разговара о тим проблемима у српско-руским односима, него о неколико улица у Београду.

Нормално, не сматрам да је питање назива улица безначајно. Нисам то нигде ни написао. Од тога ме, међутим, много више занима шири контекст: ко је из Србије и Београда скоро потпуно протерао целокупну руску културу? У том смислу, промена назива београдских улица само је један од испада дежурних русофоба, који су, иако вишеструко малобројнији, по правилу гласнији и утицајнији од русофила. Рецимо, због чега се дотира Мадонин концерт, а не гостовање "Бољшог театра"?

Од свих тих питања и дилема, овдашње улизице и полтрони су се, уочи доласка Медведева, дохватили улица. Њих сам покушао са исмејем својим текстом. Мислите ли да њима искрено фале генерал Жданов и маршал Толбухин? Или да ће их се, недељу дана по одласку Медведева, уопште и сећати?

Као и многе друге грађане Србије, ужасно ме нервирају сви који на пролеће '45. облаче

партизанску униформу. Немам ништа против искрених русофила, као што немам ништа ни против искрених "западофила" (мада поштујем многе тековине Запада, а Русију врло простодушно волим, себе бих најрадије представио као "србофила"). Али, немерљиво ми сметају они који се улица и булевара сете тек када руски председник најави свој долазак, иако су ти називи промењени пре више година. Та површност је нешто што сматрам једном од најпогубнијих појава српске политике.

То исто истичете и ви на почетку свог текста, господине Танасићу, у уводним пасусима, које сам са задовољством читао. Замислите онда колико сам се запрепастио када сам, нешто даље, налетео на оне делове у којима ме називате злонамерним циником, режимски пропагандистом и Ђиласовим партнером, а ругате се чак и наслову којим сам покушао да се наругам онима који излућују и вас и мене.